

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-91-59, тел./факс: 255-92-21

*До реєстр. № 3488,
Н.д. України Дануца О.А.*

Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань застосування допоміжних репродуктивних технологій (реєстр. № 3488), поданий народним депутатом України Дануцею О.А.

Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування розглянув на своєму засіданні проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань застосування допоміжних репродуктивних технологій (реєстр. № 3488 від 15.05.2020 року), поданий народним депутатом України Дануцею О.А. (протокол № 36 від 10.06.2020 р.).

Як зазначається у пояснювальній записці, основною метою законопроекту є запровадження кримінальної та адміністративної відповідальності за різні види правопорушень у сфері допоміжних репродуктивних технологій, а також встановлення фіксованої щорічної плати за ліцензію, яка надає право на здійснення господарської діяльності, зокрема, з медичної практики.

Для досягнення вказаної мети автор законодавчої ініціативи пропонує внести зміни до:

Кримінального кодексу України, якими встановлюється кримінальна відповідальність за: перенесення ембріона людини в організм жінки без її згоди; розголошення відомостей про застосування допоміжних репродуктивних технологій всупереч волі осіб, які брали участь у їх застосуванні; умисне порушення наслідування дитиною генетичних зав'язків подружжя (або одного з майбутніх батьків) при перенесенні в організм іншої жінки ембріона людини, зачатого в результаті застосування допоміжних репродуктивних технологій тощо;

Кодексу України про адміністративні правопорушення у частині встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства щодо застосування допоміжних репродуктивних технологій або їх застосування без спеціального дозволу, або у випадках, якщо спеціальний дозвіл анульовано, або дію спеціального дозволу зупинено;

Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» щодо встановлення річної плати за отримання ліцензії на певний вид господарської діяльності;

Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо:

введення нових термінів: «генетичний зв'язок», «ембріон», «зигота», «ооцити» та «сперма»; видачі ліцензії на здійснення діяльності з господарської практики, видачі їх дублікату та оплати такої ліцензії; визначення розміру річної плати за ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, яка включає в себе застосування допоміжних репродуктивних технологій.

Підтримуючи в цілому необхідність законодавчого врегулювання правовідносин у сфері допоміжних репродуктивних технологій (далі – ДРТ) та встановлення відповідальності за порушення, пов'язані із застосуванням ДРТ, у тому числі сурогатного материнства, Комітет вважає, що запропоновані автором законодавчої ініціативи зміни до чинного законодавства не вирішують поточних проблем у сфері застосування ДРТ та сурогатного материнства.

Запровадження запропонованих законопроектом норм щодо встановлення відповідальності за можливі зловживання та правопорушення у сфері застосування ДРТ, у тому числі сурогатного материнства, без визначення на рівні закону основних організаційно-правових засад застосування ДРТ в Україні не матиме належного практичного застосування та може призвести до порушень прав людини і громадянина при розгляді правоохоронними органами та судами справ про адміністративні або кримінальні правопорушення у цій сфері.

При цьому слід зазначити, що кримінальна відповідальність за розголошення лікарської таємниці, проведення лікування без згоди пацієнта вже передбачена статтями 145, 140 Кримінального Кодексу України, які можуть застосовуватися як у випадку порушень при лікуванні за допомогою методик ДРТ, так і у разі виявлення таких порушень в інших випадках надання медичної допомоги. Так само й адміністративна відповідальність за здійснення господарської діяльності з медичної практики, у тому числі й застосування ДРТ, без спеціального дозволу вже встановлена статтею 164 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Також слід звернути увагу на те, що запропоновані зміни до статті 16 Закону «Про ліцензування видів господарської діяльності» щодо встановлення річної плати за отримання ліцензії не узгоджуються з нормами статті 14 цього ж Закону, якою визначено, що за видачу ліцензії на будь який вид господарської діяльності встановлюється разова плата. Однак, автором законодавчої ініціативи не передбачені необхідні зміни до статті 14 зазначеного Закону, тому, у разі прийняття законопроекту, практичне застосування цих норм може призвести до правових колізій у цій сфері. Крім того, встановлення щорічної плати за ліцензію на здійснення господарської діяльності з медичної практики із застосуванням ДРТ створює ризики зростання вартості такого лікування для пацієнтів.

Заслухавши та обговоривши вказаний законопроект, керуючись положеннями частини сьомої статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет ухвалив рішення рекомендувати головному комітету не підтримувати проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань застосування допоміжних репродуктивних технологій (реєстр. № 3488), поданий народним депутатом України Дануцею О.А., та рекомендувати Верховній Раді України відхилити його за результатами розгляду у першому читанні.

Голова Комітету

М.Б. Радущкий

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: РАДУЦЬКИЙ МИХАЙЛО БОРИСОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000847C3D0060F27101

Дійсний до: 25.03.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-18/03-2020/73894 від 12.06.2020

105469